

Кәсіптік стандарт: «Киім дизайнері»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Киім дизайнері" кәсіптік стандарты (бұдан әрі-кәсіби стандарт) "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес және кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және ұйымдарда және ұйымдарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешу мақсатында әзірленіп, мәдениет саласында қолданылады.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат;

2) дағды – кәсіби тапсырманы толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен дағдыларды қолдану қабілеті;

3) мамандық – жеке тұлға жүзеге асыратын және оны орындау үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін кәсіп түрі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) ҰБШ – ұлттық біліктілік шеңбері;

2) СБШ – салалық біліктілік шеңбері;

3) ЭҚТЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші;

4) БТБА – Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;

5) БА – біліктілік анықтамалығы;

6) БХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктелуі.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Киім дизайнері

5. Кәсіптік стандарттың коды: R90020108

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

R Өнер, ойын-сауық және демалыс

90 Шығармашылық, өнер және ойын-сауық саласындағы қызмет

90.0 Шығармашылық, өнер және ойын-сауық саласындағы қызмет

90.02 Мәдени-ойын-сауықтық іс-шараларды өткізуге мүмкіндік беретін қызмет

90.02.0 Мәдени-ойын-сауықтық іс-шараларды өткізуге мүмкіндік беретін қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Бұйымдарды/беттерді безендіру арқылы суретшінің киімді дизайнды, соның ішінде формаларды іріктелген шикізатты көркем өңдеу кәсіби шығармашылық қызмет.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Киім дизайнері - 4 СБШ-нің деңгейі

2) Киім дизайнері - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Киім дизайнері»:			
Топтың коды:	2163-1		
Қызмет атауының коды:	2163-1-004		
Кәсіптің атауы:	Киім дизайнері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметкерлерінің лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі № 209 бұйрығы (Нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеуіндегі тізбесінде № 15495 болып тіркелген)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Киім дизайны	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Талап етілмейді	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2163-1-012 - Суретші-модельер 2163-1-005 - Бірыңғай киімдер дизайнері 2163-1-009 - Киім модельері	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эскиз әзірлеу және бөлшектерді және/немесе бұйымдарды, оның ішінде сәндік бұйымдарды өндіру процесіне қатысу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бөлшектің, бұйымның немесе коллекцияның концепт идеясын жасауға қатысу 2. Киім дизайн жобасының эскизін құру 3. Өндіріске таңдап алынған шығармашылық композициялардың техникалық эскизін орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Материалдарды таңдау 2. Бұйымды құрастыру 3. Маталарды кесу, бөлшектерді, бұйымдарды, керек-жарақтарды тігу және өңдеу
Еңбек функциясы 1: Бөлшектің, бұйымның немесе коллекцияның концепт идеясын жасауға қатысу	Дағды 1: Концепт идеяны талқылау мен тұжырамдауда қатысу	Машықтар: 1. Ақпарат көздерімен жұмыс істей білу (іздеу, жинақтау, талдау, жүйелеу). 2. Киімді, оның бөліктерін және функционалдық құрамдас бөліктерін безендіруге қатысты концептуалды идеяларды әзірлеу үшін мудборд құрастыру. 3. Бұйымның болашақ силуэтін таңдау және негіздеу. 4. Сәйкес түсті негізді таңдау және негіздеу. 5. Керек-жарақтардың (түймелер, кнопкалар, сәндік элементтер), топсалы және тігілген жапсырмалардың дизайнын әзірлеу дағдыларына ие болу. 6. Жобаланған үлгілерге арналған маталар мен көркем туындыларға принт жобалау дағдыларына ие болу. 7. Тұжырымдама идеясына сәйкес орындау техникасын таңдай білу.
		Білімдер: 1. Сән және костюм тарихы. 2. Киімдегі стильдер мен үрдістер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Скетч, шығармашылық эскиз құру	Машықтар: 1. Концептуалды идеяны көрсету үшін скетч салу дағдыларын меңгеру. 2. Материалдардың өртүрлігін және текстураларын графикалық бейнелеу дағдыларын меңгеру. 3. Үш өлшемді заттардың кеңістіктік бейнесін жасау дағдыларын меңгеру. 4. Қарындашпен, қаламмен, маркермен сурет салу техникасын меңгеру.
		Білімдер: 1. Бейнелеу сауаттылығы теориясы. 2. Әр-түрлі бейнелеу техникасы. 3. Жабық және ашық композицияларды құру заңдары мен заңдылықтары туралы білім. 4. Графикалық дизайн негіздері, оның ішінде графикалық құралдарды қолдану (сызық, штрих, нүкте, түс, текстура көрсете білу). 5. Көрнекі ақпаратты қабылдау психологиясының принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	<p>Дағды 3: Принт, дизайн мен шығармашылық эскиз модельдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статикада да, динамикада да адамның сұлбасын сала білу (жасалатын өнім туралы мәліметтерді ескеру – жынысы, жасы, дене түрі, стилі, киімнің мақсаты, оқиғаның сипаты, т.б.). 2. Бейнелік және көркем эскиз жасау дағдыларын меңгеру. 3. Абриспен, сұлбамен, формамен жұмыс істей білу. 4. Түрлі құралдар мен әдістерді қолдана отырып, киім декорының эскиздерін, соның ішінде ою-өрнектерді сала білу. 5. Ою өрнекті, сәндік -тақырыптық композициялар құрастыру дағдыларына ие болу. 6. Растрлық және векторлық графикалық редакторларын еркін меңгеру. 7. Шринтермен жұмыс. 8. Коллаж жасау. 9. Ретуш және түспен жұмыс. 10. Моно- принтпен және раппорттық суреттермен жұмыс. 11. Киім декорының дизайнын әзірлеу. Принттер, кестелер, аппликациялар, фурнитуралар, декорды дайындау мен принтті шығаруды сериялық өндіріске енгізу үшін техникалық құжаттамалар жинағын дайындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перспектива теориясының негіздері, жазықтықта және проекциялармен жұмыс. 2. Арнайы сурет, сәндік кескіндеменің негізгі принциптері мен тәсілдері. 3. Тоқыма суретінің композициясы. 4. Тұстану және колористика негіздері. 5. Адам анатомиясы. 6. Шағын пішіндер архитектуроникасы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Киім дизайн жобасының эскизін құру</p>	<p>Дағды 1: Макеттеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Костюм жасау өнерінде макеттеу әдістерін қолдана білу (түйреу әдісі, муляждық әдіс). 2. Көлемді киім бөлшектерінің (жеңдер, жағалар, т.б.) үлгі-формасын іздеу әдістерін меңгеру. 3. Дизайн саласындағы көлем мен кеңістікпен жұмыс жасау дағдылардың меңгеру. 4. Жазықтық кеңістікте және көлеммен жұмыс жасап иллюзия құрастыру әдістерін қолдану. 5. Кеңістіктік құрылымдарды қалыптастыру үшін өнер формаларын пайдалану. 6. Пішінді материалдың ерекшеліктерімен сәйкестендіру. 7. Тәжірибеде әр түрлі макеттеу әдістерін қолдану. 8. Көлемді фигуралардың жаймасын жасау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Композиция заңдары мен көлемдік-кеңістіктік қалыптасу принциптері. 2. Киім дизайнындағы пішін құрастыру және тектоникалық үлгілердің заңдылықтары мен түсініктері. 3. Киімді қалыптастырудағы алтын қима принципі. 4. Костюмнің материалды-конструктивті құрылымының логикасы. 5. Киімдегі материалдар мен конструкциялардың физикалық қасиеттері. 6. Костюм, дизайн объектілерін макеттеу негіздері. 7. Макеттеудің мәні мен техникасы, макеттеу әдістері. 8. Макет бойынша жұмыстың кезеңдері. 9. Макет құруға арналған материалдар және-техникалық құралдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Өндіріске таңдап алынған шығармашылық композициялардың техникалық эскизін орындау	Дағды 1: Өндіріске таңдап алынған киімдердің техникалық эскиздерін әзірлеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техникалық эскиз әдістерін меңгеру. 2. Киімнің техникалық сурет дағдыларын меңгеру, оның ішінде: - модельдің жалпы силуэтін көрсету; - негізгі бөлшектердің кескінің, бүйір сызықтардың конфигурациясын, жең ойындысы, төменгі сызықтарды, иық сызығының орналасуы мен қисаюын дәйекті түрде қадағалау; - жағасының, жеңінің денеге сәйкестік дәрежесін және пішінін көрсету; - көмекші және ақпараттық сызықтарды – бел, кеуде, жамбас деңгейлерін және т.б. қоя білу. 3. Фотосуреттен, иллюстрациядан киімнің техникалық сызбаларын, дайын киім үлгісін немесе модельдік конструкцияны құра білу. 4. Компьютерлік бағдарламаларда (әдетте Adobe Illustrator немесе Corel Draw) техникалық эскиздерді салуды білу. 5. Күрделілігі әртүрлі техникалық түйіндерді сызу. 6. Болашақ дайын өнімді көре білу- сыртқы пішінді шынайы бейнелеу, бұл пропорционалдық қатынастарды сақтап және барлық көрсеткіштерді, ішкі бөліністің барлық конструктивті сызықтарын және пішін бетіндегі бөлшектерді көрсете отырып масштабта орындалған элементтердің геометриялық параметрлерін және олардың кескінін дәл анықтауға мүмкіндік береді. 7. Эскиздің техникалық сипаттамасын /техникалық құжаттаманы құрастыра білу: - еркін нысандағы өнімнің қысқаша сипаттамасы; <ul style="list-style-type: none"> - силуэт, бұйымның дизайн ерекшеліктері, өлшемі; - өлшемдер мен биіктіктердің стандарттары бар құрамдас бөліктердің тізімі, өлшемдер кестесі, кесілген бөлшектердің спецификациясы және т.б.); - бұйымға қажетті маталар мөлшерін есептеу және сипаттау; - бұйымға қажетті қосымша материалдардың (нығыздағыштар, фурнитура, жіптер және т.б.) сипаттамасы және есебі.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Киім үлгілерін құрастыруда қолданылатын жазықтықта кеңістіктік формаларды бейнелеу әдістері. 2. Жазық модельдеу негіздері. 3. Перспективаның теориясы, жазықтықтағы жұмыс және проекциялар. 4. Арнайы сурет салудың, сәндік кескіндеменің негізгі принциптері мен тәсілдері. 5. Тоқыма үлгісінің композициясы. 6. Тұстану және колористика негіздері. 7. Эскиздерді қолмен жасау принциптері мен технологиялары. 8. Компьютерлік бағдарламаларда эскиздерді құрудың принциптері мен технологиялары. 9. Ою-өрнек өнері саласындағы білім. 10. Әртүрлі әдістермен және құралдармен, соның ішінде компьютерлік бағдарламаларда макет жасау принциптері. 11. Таңдалған үлгінің ерекшеліктерін білу және түсіну.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Материалдарды таңдау	Дағды 1: Шикізат пен декор технологиясын таңдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімнің концепт- идеясына және сапасына, тұтынушылық қасиеттері мен тілектеріне немесе сәніне, стиліне қойылатын талаптарға сәйкес материалдарды таңдай білу: - бастапқы маталардың түрлерін, қажетті қасиеттеріне, түсі, раппорт түрі бойынша материалдар; - фурнитура және қолданбалы материалдар. 2. Тоқыма талшықтары мен жіптерінің түрлері бойынша матаның құрамын тану әдістерін, олардың құрылымын, маталарды алу және тоқу тәсілдерін меңгеру. 3. Бояулардың, матаның қасиеттерін және әртүрлі сурет салу құралдарының мүмкіндіктерін түсіну. 4. Маталар мен киімдерді безендіру технологиясын таңдай білу. 5. Матаға принт басу әдісін таңдау өлшемшарттарын қолдана білу: - матаның түрі (синтетика, мақта, құрама материалдар, зығыр, атлас, трикотаж); - өнімнің мақсаты; - әрлеуге арналған бұйымдардың саны; - жұмыстың жеделдігі; - түс спектрі; - таңдалған өрнектің күрделілігі; - әр бұйымдағы өрнектің бірегейлігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тоқыма материалдарымен жұмыстың құрылымы мен ерекшелігі. 2. Өрнекті маталарға аударудың әртүрлі әдістерінің ерекшеліктері мен артықшылықтары. 3. Тоқыма маталарды басып шығарудың заманауи технологиялары. 4. Таңдалған материалдардың, түстердің үйлесімділік және композициялық принциптері. 5. Тоқыма өнері бұйымдарының/жұмыстарының классификациясы. 6. Маталарды безендіру өнеріндегі жаңа стильдер мен бағыттар. 7. Қазіргі иллюстрациядағы тенденциялар. 8. Баспа және баспаға дейінгі процестер. 9. Көрнекі ақпаратты қабылдау психологиясының принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы		

<p>2: Бұйымды құрастыру</p>	<p>Дағды 1: Құрастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрастырудың барлық кезеңдерін орындай білу: <ul style="list-style-type: none"> - дизайнер жасаған техникалық сызбаны талдау; - бұйым жасалатын маталар мен материалдарды талдау; - белгілі бір бұйымды тігу үшін қолданылатын технологиялық әдістер мен бірліктерді зерттеу; - құрастыру әдістемесін таңдау; - стандартты өлшемдерді таңдау немесе фигуралда өлшем алу; - сызбаның торын және негізгі құрылымын сызу; - базалық модельдеу. 2. Құрастыру әдістерін (муляждық, есептік және графикалық) меңгеру. <ul style="list-style-type: none"> - берілген көлемдегі құрылымдардың сызбаларын құра білу; - эскизге сәйкес конструктивті модельдеу жасау; - үлгі-құрылғы жиынтығын әзірлеу; автоматты режимде үлгі-құрылғы орналастыру; - градация үлгі-құрылғы жасау. 3. Негізгі киім үлгілерін модельдік түрлендіру дағдыларын меңгеру. 4. Конструкциялық түрлендірулерге байланысты бұйымдардың үлгілік конструкцияларының сызбаларын жасау. 5. Өртүрлі құрастыру әдістерін қолдана отырып, бұйымының негізгі конструкциясын әзірлеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Есептік-графикалық әдістер. 2. Қазіргі заманғы киім өндірісіндегі КЖЖ (компьютерлік жобалау жүйесі) артықшылықтары: негіздерді өзгерту, модельдеу, үлгі градациясы. 3. Қазіргі сән индустриясы, әлемдік сән трендтері. 4. Киім құрастыруды терең білу. 5. Киімдерді, аксессуарларды жасау кезеңдері. 6. Тігін бұйымдарын өңдеудің технологиялық операциялары және технологиялық бірізділігі. 7. Киім бөлшектерінің жаймасын алу жолдары мен әдістері. 8. Негізгі киім үлгілерін түрлендіру алгоритмдері. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Маталарды кесу, бөлшектерді, бұйымдарды, керек-жарақтарды тігу және өңдеу</p>		

	<p>Дағды 1: Өндіріс процесіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Материалдарды кесуге дайындау технологиясы, матаны ақауларға тексеру. 2. Тігін материалдарының шығынын нормалау. 3. Материалдарды төсеу және кесу технологиясы, оның ішінде компьютерлік кесу және бекіту (бұйымды шақтап көру). 4. Өнеркәсіптік өндіріс пен жеке жұмысқа үлгілерді дайындау. 5. Бұйым бөлшектерін құрастыру және тігу. 6. Қолмен тігу дағдыларына ие болу. 7. Тігін машинасымен тігуді білу. 8. Ылғалды термиялық өңдеуге арналған жабдықтармен, престермен, дайындық кесу өндірісінің жабдықтарымен жұмыс істей білу. 9. Бұйымға киім декорының қиығы мен үлгілерін беру технологиясын меңгеру 10. Тікелей безендіру дағдыларын меңгеру (эскизді қолданбай). 11. Зергерлік бұйымдар салу: бұйымдарды аппликациямен көркем безендіру. - матаны көркем бояу немесе өрнекті бұйымға ауыстыру - патчворк өнері. - матаны кесте тігісімен безендіру өнері. - кесте декоры: атласты тігісті кестелеу, шынжырлы тігісті кестелеу, бауды кестелеу, кесу кестелері. - әртүрлі көркем материалдармен және техникамен жұмыс. 12. Киімді әшекейлеу кезінде құрал-саймандарды қолдану дағдыларына ие болу. 13. Үлгіні матаға ауыстырудың әртүрлі әдістерін меңгеру. 14. Матаға баспа үлгілерін жасау технологиясы мен әртүрлі әдістерін білу. 15. Матаға принт жасау жабдықтарымен жұмыс істеу дағдысының болуы. 16. Матаға басып шығаруды білу: шелкография, цифрлық және т.б. 17. Әзірленген конструкцияны ескере отырып, бұйымның, бөлшектердің тәжірибелік тігуін бақылау. 19. Ақауларды жоюдың өзіндік жолдарын білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тігін бұйымдарын дайындаудың қасиеттері мен әдістері. 2. Тігін бұйымдарын өңдеудің технологиялық бірізділігі мен әдістері. 3. Костюмді безендіру технологиясы. 4. Киімді көркем безендіру принциптері. 5. Декор туралы түсінік. 6. Костюмдегі декордың пайда болу тарихы. 7. Өңдеу жұмыстарының негіздері. 8. Кестелеу түрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Ұқыптылық Ынтымақтастық және өзара іс-қимыл Шыдамдылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Киім дизайнерінің көмекшісі
	4	Киім сәнгер-суретшісінің, сәнгер-құрастырушысының, сәнгер-технологының көмекшісі

	4	Конфекционер	
	4	Кескінші	
	4	Лекальщик	
	4	Суретші	
10. Кәсіптің карточкасы «Киім дизайнері»:			
Топтың коды:	2163-1		
Қызмет атауының коды:	2163-1-004		
Кәсіптің атауы:	Киім дизайнері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Мемлекеттік мәдениет ұйымдары басшыларының, мамандарының және басқа да қызметкерлерінің лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2017 жылғы 17 шілдедегі № 209 бұйрығы (Нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеуіндегі тізбесінде № 15495 болып тіркелген)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Өнер	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Талап етілмейді		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2163-1-009 - Киім модельері 2163-1-005 - Бірыңғай киімдер дизайнері 2163-1-012 - Суретші-модельер		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бірегей және эксклюзивті өнімдерді/бұйымдарды, соның ішінде өнер туындыларын өндіру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Киімде, топтамада шығармашылық концепт иден әзірлеу 2. Бұйымдарды өндіру мен өткізуді қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Серіктестер және өндірістік жұмысшылармен (студиялармен) шығармашылық қарым-қатынасты ұйымдастыру	
Еңбек функциясы 1: Киімде, топтамада шығармашылық концепт иден әзірлеу	Дағды 1: Идеялар мен жоба дизайндағы іздеңіс	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоба алдындағы жағдайға талдау жүргізу. 2. Форма құрудағы жекелеген түрлеріндегі талдау нәтижелерінің синтезі. 3. Негізгі міндеттерді белгілеу. 4. Жобалау мәселесін шешудің ең оңтайлы нұсқаларын іздеуде әртүрлі жобалау әдістерін қолдану. 5. Сәйкес концептуалды дизайн идеяларын әзірлеу. 6. Топтама концепциясын капсула маусымдық принцип бойынша, бір тақырып бойынша біріздендіру, түс гаммасы, принт және т.б. қалыптастыру. 7. Киім дизайнының концептуалды идеяларының презентацияларын (слайд-шоу, буклеттер түрінде) әзірлей білу және оларды негіздеу. 8. Жобалық графиканың барлық түрлерін: сызықтық, бір түсті (монохромды), көп түсті (полихромды) кескіндерді меңгеру. 9. Стильдік принтер жобалау дағдыларына ие болу. 10. Киім жобалаудың әдістерін меңгеру. 	

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бейнелеу өнері және костюм өнерінің көне дәуірден қазіргі уақытқа дейінгі тарихы саласындағы негізгі теориялық білім. 2. Стилистиканың аспектілері, ою-өрнек семантикасы және бұйымдарды жасау технологиясы. Сән семиотикасы. 3. Пластикалық модельдеу мен материалдарды өткізу әдістері. 4. Пластикалық модельдеудің дәстүрлі емес әдістері. 5. Композициялық құралдардың типологиясы және олардың өзара әрекеті. 6. Көрнекі қабылдау үлгілерін қолдану жолдары. 7. Форма құрастыру әдістері. 8. Қазіргі заманғы бұйымдардың, аксессуарлардың, сувенирлердің тұтынушылық қасиеттері (талаптары). 9. Сәннің көркемдік бейнесі және костюм формасының құрылуының заңдылықтары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Тігін бұйымдарын дайындау/жұмыстарды орындау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Киім өндірісі мен дизайнының технологиялық карталарын құрастыру. 2. Жартылай автоматты тігін машиналарында: бекітпе, түйме тігу, ігек, қалталарды өңдеу, жеңді қолтық тесікке тігу, кесте тігу жұмыстарында қолдана білу 3. Эксперименттік үлгілерді іске қосуға қатысу. 4. Өз бетінше әзірленген киім дизайны жобасының материалында шығару. 5. Маталарды қосымша материалдармен біріктіре білу: былғары, киіз, үлбір, жүн т.б. 6. Киімді қалпына келтіре білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Тоқыма материалтану. 2. Маталардың жиырылуын есептеу әдістемесін меңгеру. 3. Таңдалған бастапқы материалдарды көркем өңдеудің әрбір түрі бойынша жұмыстың барлық кезеңдерін білу. 4. Көркем шығармалардың/жұмыстардың стильдері. 5. Сәндік композицияның заңдылықтары. 6. Ою-өрнектік композиция принциптерінің әртүрлілігі, өрнектегі масштаб қатынастарының рөлі, бейнелеу өнеріндегі ырғақ, силуэттің маңызы. 7. Бұйым бөлшектерін конструктивті талдау жолдары, тарихи материалды байланыстыру және бұйым дизайнына заманауи көзқарас. 8. Қазақстан өнерінің дәстүрлері және жаһандық мәдениет құндылықтары, олардың кәсіби қызметінде назар аудару. 9. Мұражай коллекцияларында сақталған өткен дәуірлердегі сәнгерлердің қолынан шыққан шедеврлер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

<p>Дағды 3: Маталарды, бұйымдарды/жұмыстарды әр түрлі безендіру түрлерін орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Академиялық кескіндеме дағдыларын меңгеру. 2. Тоқыма бұйымдарын безендіру әдістерін құрамдастыру тәсілдерін меңгеру. 3. Бейнеленген объект материалының текстурасы мен сапасын, тондық және түс арақатынасының градациясын жеткізу дағдысы. 4. Қазіргі заманғы өнердің стильдері мен бағыттарын меңгеру. 5. Таңдалған бастапқы материалдан бұйымдарды оюмен сюжеттік сызбалармен безендіру. 6. Инкрустацияны, интарсияны қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көлемді құрылымдардың архитектурасы. 2. Ою-өрнекті композициялар мен безендіруге арналған сызбалар, олардың қолдану ережелері. 3. Маталарды безендірудің механикалық әдістері (өндіріс аяқталғаннан кейін алдыңғы бетті механикалық өңдеу арқылы қол жеткізілетін сәндік әсерлер). 4. Көркем безендіру әдістері (өндіріс аяқталғаннан кейін алдыңғы бетті қосымша көркемдік өңдеу арқылы қол жеткізілетін сәндік әсерлер). 5. Маталарды безендірудің химиялық әдістері (өндіріс кезіндешекейленген қабаттың құрамына арнайы материалдарды енгізу немесе өндіріс аяқталғаннан кейін алдыңғы бетті реагенттермен өңдеу арқылы қол жеткізілетін сәндік әсерлер). 6. Күрделі аралас матаны безендіру әдістері (алдын ала әзірленген және негізгі әдістерді басқа безендіру әдістерімен біріктіру арқылы қол жеткізілетін күрделі сәндік әсерлер). 	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>		
		<p>Еңбек функциясы 2: Бұйымдарды өндіру мен өткізуді қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Нарық орнын іздеу және таңдау.</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нарық тенденциялары мен тұтынушылардың қалауларын зерттеу. 2. Мүлде жаңа өнімдерді жасау үшін нарықтағы өнімдерді талдау. 3. Жұмыстың есеп бөлігімен айналысу: сызбалар, материалдар шығыны және т.б. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнер нарығының жағдайы және оның жүйесі. 2. Өнер туындыларына сұраныс пен ұсынысқа әсер ететін факторлар. 3. Өнер туындыларының қазіргі нарықтық құны. 4. Материалдардың қазіргі құны. 5. Өнімнің өзіндік құнын калькуляциялау және пайда мөлшерін жоспарлау принциптері. 	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>

	Дағды 2: Нарықтағы тауарларды жоспарлау және жайғастыру	Машықтар: 1. Өнімді/жұмыстарды өндіруге тапсырыстардың орындалуын есепке алу және бақылау. 2. Әлеуметтік желілердің ресми/жеке парақшасында тапсырыстық және авторлық жұмыстар портфолиосын құру, оның ішінде мамандандырылған веб-сайттарда жұмыстарды орналастыру, 3. Заманауи компьютерлік бағдарламаларды пайдалана отырып, өнімді/жұмыстарды көрсету дағдыларын меңгеру. 4. Өнімдердің/жұмыстардың көрмелік қойылымын дайындай білу. 5. Тұтынушының кері байланысының, БАҚ-пен өзара әрекеттесудің заманауи әдістері мен құралдарын қолдану.
		Білімдер: 1. Әлеуметтік желілердің жұмыс істеу принциптері 2. Көрме экспозициясын құрастыру негіздері 3. Презентацияларды әзірлеу және техникалық құралдарды қолдану принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Серіктестер және өндірістік жұмысшылармен (студиялармен) шығармашылық қарым-қатынасты ұйымдастыру	Дағды 1: Заманауи менеджмент талаптарын ескере отырып кәсіби еңбек нарығындағы бағдар	Машықтар: 1. Сәндік-қолданбалы өнердің белгілі бір түрінен шеберлер туралы еңбек нарығындағы мәліметтерді ынтымақтастық, кадр тарту мақсатында табу және пайдалану. 2. Өндірістік құрылымдық бөлімше/серіктестер қызметкерлерінің жұмыс нәтижесінің сапалық деңгейін бағалай білу. 3. Өндірістік процестердің қауіпсіз жағдайларын ұйымдастыра білу.
		Білімдер: 1. Елімізде және шетелде кәсіптік салада техника мен технологияның даму тенденциялары. 2. Кәсіби қызмет саласындағы құқықтық және техникалық талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Нәтижеге және тиімділікке бағдарлану тұлғааралық құзыреттілік басқарушылық құзыреттілік танымдық құзыреттілік тұлғалық тиімділік абстрактілі ойлау қабілеті сыни тұрғыдан ойлау адамның өмір сүру формасы ретіндегі мәдениеттің мәнін түсіну	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Бас суретші/ Сәндік дизайнер-суретші
	6	Сәнгер -конструктор
	6	Сәнгер – киім технологиясы
	6	Кәсіпорын жетекшісі

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

11. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі

Орындаушы:

Борамбаев Нурбек Медерович, +7 (705) 160 57 01,

12. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Мәдениеттерді жақындастыру орталығы" мемлекеттік музейі" республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорнының филиалы

Орындаушылар:

Жумадилова Дарья Ертаевна, +7 (705) 708 72 22, daria_131_168@mail.ru

"Қазақ ұлттық өнер университеті" республикалық мемлекеттік мекемесі

Жоба жетекшісі:

Могильная А.В.

E-mail: avm5501160@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (701) 550 11 6

Орындаушылар:

Ескожина Л. Б., +7 (777) 638 47 43, Laura8879@gmail.com

13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 10.01.2024 г.

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 02.11.2023 г.

15. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 15.02.2024 г.

16. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1 , 2024 г.

17. Болжамды қайта қарау күні: 03.11.2027 г.